

Miljö, Energi och Ledningssystem
Helén Sundvall

2022-06-27

Till:
Naturvårdsverket
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Samhällsbyggnadsförvaltningen, Örnsköldsviks kommun
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Havs- och Vattenmyndigheten
Sjöfartsverket
Boverket
Kammarkollegiet
Räddningstjänsten Örnsköldsvik
Trafikverket

Kompletterande samrådsunderlag avseende utfyllnad av vattenområde m.m.

Administrativa uppgifter

Sökande	Metsä Board Sverige AB, 556585-8866
Adress	Husums Fabrik, 896 80 Husum
Fastighetsbeteckning	Erik-Larstorpet 1:6
Kommun	Örnsköldsvik
Län	Västernorrland
Kontaktperson	Helén Sundvall

epost: helen.sundvall@metsagroup.com

Tillsynsmyndighet	Länsstyrelsen i Västernorrlands län
--------------------------	-------------------------------------

Bilagor

Bilaga 1. Samrådsunderlag 2021-05-14

Bilaga 2. Kompletterande MKB till ansökan (avseende utfyllnad), 2022-02-04

Bilaga 3. Kompletterande bedömningar MKN ytvatten (avseende utfyllnad), 2022-02-03

Metsä Board Sverige AB
Husums fabrik
SE-896 80 Husum
Sweden

Telefon	+46 663 180 00
Fax	+46 663 189 60
E-mail	fornamn.efternamn@metsagroup.com
Internet	www.metsaboard.com

Miljö, Energi och Ledningssystem

2022-06-27

1. Inledning

Metsä Board Sverige AB (Metsä) bedriver massa- och pappersproduktion i Husum, Örnsköldsviks kommun. I oktober 2021 gav bolaget in en ansökan till mark- och miljödomstolen om fortsatt och utökad verksamhet (mål M 2697-21). Ansökan innefattar bland annat installation av ny fiberlinje inklusive ny blekvätskeberedning, ny råvattenrening, ny mesaugn, nytt mixer och utfyllnad av vattenområde för att förlänga den befintliga kajen samt utökad produktion av massa, liner och kartong.

Inför ansökan genomförde Metsä ett samråd enligt 6 kap. miljöbalken. Underlaget för det samrådet biläggs som Bilaga 1. I samrådsunderlaget angavs inte en precis omfattning på den planerade utbyggnaden av kajen.

I februari 2022 justerade Metsä sin ansökan så att den omfattar utfyllnad av ett större vattenområde än vad som tidigare hade yrkats. Länsstyrelsen invände att myndigheten inte ansåg att tidigare genomfört samråd omfattade den större utfyllnaden. Metsä genomför därför ett kompletterande samråd avseende den verksamheten.

Detta dokument utgör kompletterande samrådsunderlag avseende anläggande av ny kaj och verksamhetsyta i ett område som idag utgör vattenområde (Husumbukten). I huvudsak omfattar detta muddring, anläggningsarbeten i form av exempelvis spontning och pålning och anläggande av ny kaj/hamnya och utfyllnad av vattenområdet under den nya ytan. Sprängning bedöms inte vara nödvändigt, men kan inte uteslutas. Åtgärden kräver också hantering av muddermassor.

Dokumentet ska läsas tillsammans med det tidigare samrådsunderlaget (Bilaga 1). I det tidigare underlaget finns bland annat information om omgivningsförhållandena och den verksamhet i stort som Metsä bedriver och planerar.

Metsäs verksamhet i Husum omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen).

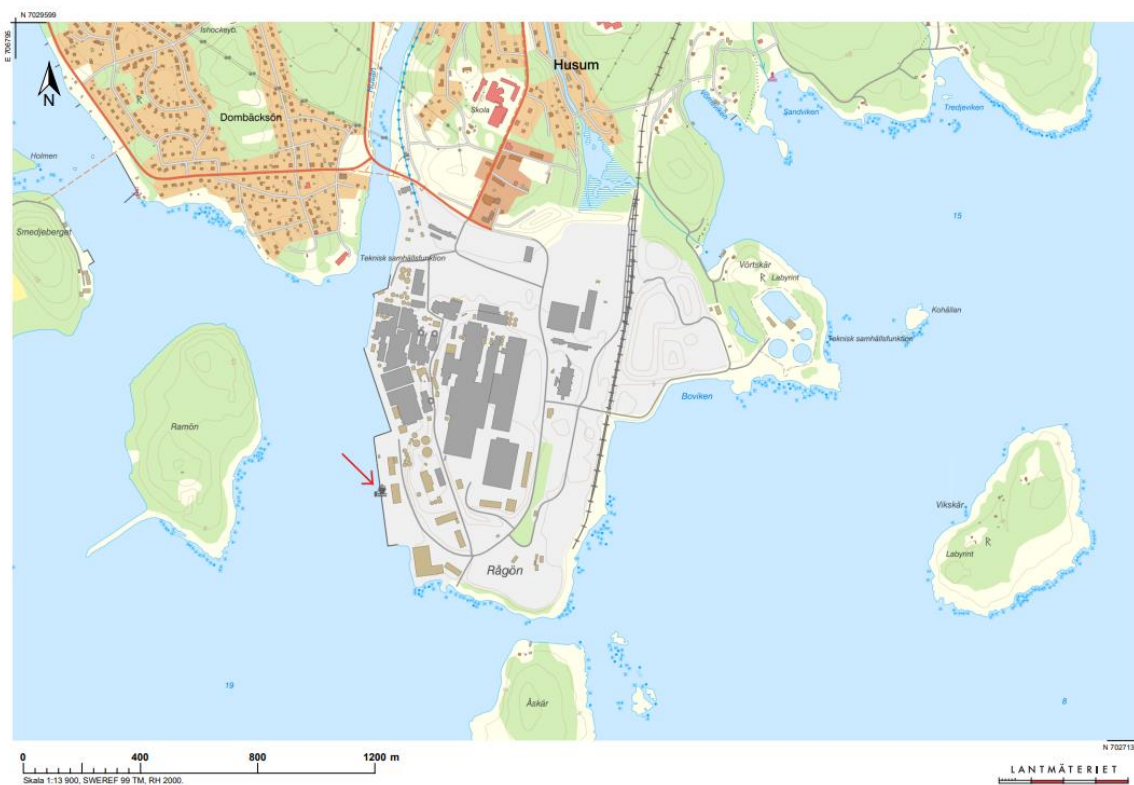
2. Detta samråd

Detta kompletterande samråd utgör ett avgränsningssamråd som är en del av den specifika miljöbedömningen som enligt 6 kap. miljöbalken ska genomföras för de ansökta åtgärderna. Syftet är att med berörda parter samråda om den miljöpåverkan som verksamheten kan komma att ge upphov till samt miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) utformning. Föreliggande dokument jämte bilagor innehåller därför information om åtgärdens lokalisering, dess omfattning och utformning samt de betydande miljöeffekter som kan antas uppkomma och vilka åtgärder som kan vidtas för att förebygga och avhjälpa dem. Efter genomfört samråd kommer en MKB att upprättas som huvudsakligen kommer att avhandla de miljöaspekter som presenteras i detta samrådsunderlag.

3. Orientering

3.1 Lokalisering

Metsäs verksamhet ligger på en halvö i Husumbukten. Hamnen är belägen i den sydvästra delen av industriområdet. Hamnverksamheten innefattar bland annat lastning och lossning av inkommande råvaror och färdiga produkter. I hamnområdet lagras även färdiga produkter i magasin. Den sammanlagda kajlängden uppgår idag till ca 650 m.

Figur 1. Karta över industriområdet med den befintliga hamnens lokalisering utpekad med röd pil (källa Lantmäteriets karttjänst - Min karta, 2022-06-08).

3.2 Husumbukten

Husumbukten är en kustvattenförekomst. Gällande miljö kvalitetsnorm för ytvattenförekomsten är *god ekologisk status* år 2027 och *god kemisk ytvattenstatus*, med undantag genom mindre stränga krav för kvicksilver och PBDE (polybromerade difenyletrar) samt senare målår (2027) för dioxiner.

Nuvarande status i vattenförekomsten är *måttlig ekologisk status* baserat på växtplankton och *ej god kemisk status* baserat på kvicksilver och PBDE (gränsvärden för dessa ämnen överskrids i alla Sveriges ytvatten på grund av atmosfärisk deposition och är inte kopplade till lokal verksamhet).

Större delen av Husumbukten, ca 78 %, omfattas av erosionsbottnar. Transportbottnar förekommer i lägen där exponeringsgraden mot havet är lägre och ackumulationsbottnar i ett fåtal områden. Bottensubstratet i Husumbukten utgörs enligt VISS¹ av blandade sediment i form av lera eller hårdbotten. Botten inom området som ska fyllas ut domineras av hård bottentyp med varierande

¹ VattenInformationsSystem Sverige

substrat. Närmast land dominerar substraten håll, block och sten med inslag av grus och sand. Inga ackumulationsbottnar förekommer inom området som ska fyllas ut.

Inom området utanför befintlig kaj och där kaj planeras åt väster (d.v.s. området motsvarande den gula rutan i Figur 2 nedan samt det rödmarkerade området direkt väster om rutan) utgörs botten av lösa sediment med upp mot 9 meters mäktighet. De ytliga av dessa sediment (0–0,6 meter) har tydligt förhöjda halter av främst PAH samt av vissa metaller.

I vattenområdet söder om verksamhetsområdet är sedimentmäktigheterna betydligt mindre och inom delar av området finns inga lösa sediment alls. Inom detta område påträffas föroreningar i betydligt mindre omfattning. Halterna är låga i många punkter men krom och PAH förekommer i förhöjda halter i vissa punkter.

4. Teknisk beskrivning

4.1 Den nya landytan

I samband med den utvidgning av verksamheten som Metsä nu planerar kommer det att krävas större yta i hamnen. Därtill behövs det fler kajlägen. Metsä planerar att utöka hamnen så att den totala kajlängden uppgår till ca 900 meter. Den planerade utökningsytan är rödmarkerad i Figur 2 nedan. Den gula ytan visar det utfyllnadsområde som ingick i den ursprungliga miljökonsekvensbeskrivning som gavs in tillsammans med ansökan i oktober 2021.

Figur 2. Planerad utökningsyta. De svarta områdena indikerar större vattendjup och inte landyta.

Den bottenyta som planeras tas i anspråk för utvidgningen uppgår till ca 65 000 m².

Det nya verksamhetsområdet ska, liksom tidigare redovisat i samrådsunderlag och ansökan, hysa kajlägen i väster. Den södra och mittersta delen av utfyllnadsområdet planeras hysa lagerbyggnader och transporttytor.

4.2 Muddring

Vid anläggandet kommer delar av den berörda bottenytan att muddras, vilket kan ske som sugmuddring eller grävuddring med miljöskopa. Den totala mängden lösa sediment bedöms uppgå till ca 170 000 m³, men hela denna mängd bedöms inte behövas muddras. Mängden förorenade sediment bedöms uppgå till högst 40 000 m³.

Provtagning av sediment har utförts för att få en bild av föroreningssituationen och utgöra ett underlag för klassning av förorenade sediment. Metsä eftersträvar cirkularitet i masshanteringen varför muddermassorna i möjligaste mån kommer att återanvändas inom projektet. Massor som klarar Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) planeras användas för anläggningsändamål inom verksamhetsområdet, i den utsträckning behov finns. Massor som inte kan nyttiggöras kommer att fraktas till godkänd mottagare.

4.3 Pålning, spontning och sprängning

Beroende på vilken kajkonstruktion som väljs kan det bli aktuellt med pålning, spontning eller sprängning. I nuläget bedöms det mindre sannolikt att sprängning kommer att krävas. Innan dessa arbeten påbörjas kommer en riskanalys att utföras för att specificera förutsättningar och begränsningar kring arbetet.

4.4 Utfyllnad

Bergkross eller återvunna massor i form av rivningsmaterial och muddermassor kommer att användas vid anläggandet av den nya kajplatsen. Det rivningsmaterial och de muddermassor som används kommer att klara Naturvårdsverkets riktvärden för MKM.

Där utfyllnad kan ske utan föregående muddring kommer förorenade sediment lämnas kvar under fyllningsmassorna.

4.5 Planerade skyddsåtgärder

Metsä planerar att skärma av arbetsområdet med t.ex. siltskärm eller bubbelridå, för att förhindra grumling och spridning av förorening. Detta har med gott resultat använts vid tidigare hamnutbyggnader i verksamheten (år 2016).

När muddermassor läggs upp på land för avvattning kommer lakvattnet att tas om hand och vid behov renas innan det återförs till recipienten.

5. Betydande miljöeffekter som åtgärden kan väntas ge

Metsä har låtit utreda miljökonsekvenserna av den utökade utfyllnaden, se [Bilaga 2](#). En särskild bedömning har gjorts avseende påverkan på hydromorfologiska kvalitetsfaktorer och parametrar i Husumbukten, se [Bilaga 3](#). Observera att bedömningarna i bilagorna redovisas som tillägg till/jämförelse med de konsekvenser som redan följer av projektet i stort, som det har beskrivits i bolagets tillståndsansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning (mål M 2697-21).

De miljöaspekter som bedöms relevanta att utreda är vattenmiljö (inklusive spridning av föroreningar) och buller. Även påverkan på sjöfarten under anläggningsskedet och på fisket kommer att bedömas.

Miljö, Energi och Ledningssystem

2022-06-27

Utfyllnaden bedöms inte ha någon betydelse för tidigare gjorda konsekvensbedömningar avseende luftmiljö, transporter, avfallshantering, kemikaliehantering, miljörisker och Seveso, markföroreningar, miljömål och resurshushållning. Med "tidigare gjorda konsekvensbedömningar" avses de som redovisas i Metsäs tillståndsansökan från oktober 2021 jämte bilagor.

I det nedanstående sammanfattas de bedömningar som Metsä hittills har gjort avseende buller och vattenmiljö.

Buller

Hamnområdet kommer att bli något större än ursprungligen planerat, men antalet anlop förändras inte. Den utökade utbyggnaden innebär inte heller att hamnverksamheten kommer närmare befintliga bostäder. Den planerade utökningen av verksamhetsytan kommer inte att påverka bullernivån vid bostad jämfört med vad som redovisats för projektet i stort.

Vattenmiljö

Den utökade utfyllnaden innebär att ytterligare bottenyta om ca 65 000 m² kommer att tas i anspråk. Detta utgör en förhållandevis liten yta inom vattenförekomsten Husumbukten – 0,31 % av hela vattenförekomsten och 0,64 % av det grunda området (0–15 meters djup).

Genom provtagning av sediment/muddermassor, ordnad hantering av upptagna massor och användande av grumlingsskydd bedöms risken för spridning av föroreningar vara liten.

Verksamhetens utsläpp till vatten påverkas inte av utfyllnaden.

Åtgärden bedöms sammantaget inte försämra någon kvalitetsfaktor eller äventyra uppnåendet av miljökvalitetsnormerna för Husumbukten.